

Ovttasbargošiehtadus
gaskal Sámedikki ja Sámi
Dáiddárráđi 2020 – 2024

Samarbeidsavtale mellom
Sametinget og Samisk
kunstnerråd 2020 - 2024

Ovttasbargošiehtadus gaskal Sámedikki ja Sámi Dáiddárráđi 2020-2024

Sámediggi ja Sámi Dáiddárráđi (SDR) (dás duohko gohčoduvvon bealit)gávnnahit ahte sis leat oktasaš beroštusat boahpteáiggi sámi dáiddapolitihka ovddideami oktavuodas, ja leat dan vuodul dahkan čuovvovaš ovttasbargošiehtadusa:

§ 1 Ulbmil

Ovttasbargošiehtadusa ulbmil lea ásahtit njuolggadusaid, goabbatbealat ovddasvástádusa ja geatnegasvuodaid boahpteáiggi šiehtadallamiid várás sámi dáiddáršiehtadusa várás ja beliid ovttasbarggu várás muđui sámi dáiddapolitihka oktavuodas.

Bealit leat ovttaoivvilis ahte sámi dáiddáriin lea čiekŋalis ipmárdus sámi dáidda- ja kultureallimii. Dáidda speadjalastá otná servvodaga, ja geahččá ovddasguvlui, ja dan ferte atnit árvvus ja ávkin kulturpolitihkalaš ságastallamis ja doaimmain.

Bealit leat ovttaoivvilis nannet ovttasbarggu rájiid rastá Sámis ja dakko bokte nannet sámi dáidaga ja kultuvrra.

Dat dahkkojuvvo dainna lágiin:

- nannet Sámi Dáiddárráđi hálddahussan sámi dáiddárorganisašuvnnaide, ja dáidda- ja kulturpolitihkalaš áсахussan mii aktiivvalaččat váldá oktavuoda dáidda- ja kulturpolitihkalaš eiseválddiiguin ja áсахusaiguin sihke báikkálaččat, našuvnnalaččat ja riikkaidgaskasaččat.
- nannet dáiddárorganisašuvnnaid hálddahuslaš návccaid
- váldit atnui ja atnit ávkin dan gelbbolašvuoda mii beliin lea sámi dáidda- ja kultureallimis go lea oktavuoha olgguldas regiovnnaš, našuvnnalaš ja riikkaidgaskasaš áсахusaiguin. Bealit áigot ovttas bargat buoridit našuvnnalaš rámmaeavttuid ja nu nannet sámi dáiddaeallima.
- nannet sámi dáiddárorganisašuvnnaid ruđalaš vuodtu, ja dan bokte dahkat sin nanu dáiddafágalaš organisašuvdnan sámi dáiddáriidda.
- buoremus lági mielde lámčit dili vai ovttaskas dáiddáris leat buorit vejolašvuodát ovdánit dáiddalaččat
- geahčadit, ja leat diehtomielalaš, buot sámi dáidaga ehtalaš beliide
- indeksreguleret dan jahkásaš dáiddáršiehtadusa ruhtadeami. Šiehtadallamat galget sisttisoallat ovttasbargošiehtadusa vuoruhemiid, ja vuoruhemiid mat bohtet ovdan jahkásaš šiehtadallamis.

Bealit gávnnahit ahte lea dárbu ovddidit buori ja máŋggabealat sámi dáiddaeallima, ja ahte dilálašvuodát lámččojuvvojit sámi čáppagirjjálašvuoda, luođi, musihka, dánsuma ja teáhtera, filmma ja govvadáidaga ja dáiddaduoji, ja kombinašuvdna dain, dahkamii ja gaskkusteapmái. Digitála ovdáneapmi addá maiddáid dáidaga dahkamii ja gaskkusteapmái ođđa vejolašvuodaid. Bealit gávnnahit viidáseappot ahte dáidagis lea stuorra veadju sámi servodaga ovddideapmái.

Oasseulbmilat 2020 – 2024

Politihkalaš ja hálddahuslaš dilálašvuodát:

- Nannet SDR dáidda- ja kulturpolitihkalaš ášahussan mii lea oidnosis, ja mii bidjá agenda sámi dáidda- ja kulturpolitihkkii
- Bidjat johtui proseassa man ulbmil lea nannet ja čielggadit SDR boahhteáiggi saji, ovddasvástádusa ja doaimmaid.
- Gelbbolašvuodabuvttadeapmi ja analysabarggut leat ávkkálaččat sámi dáidaga ja kultuvrra ovdánahttimii. Ovttasbargat earret eará jahkásaš miellahttoiskkademiid čadahit. Kártet sámi dáiddaaktevrraid/organisašuvnnaid Sámis, ja hukset fierpmádagaid sin gaskkas.
- Bidjat eanet deattu rekruterenbargui vai eanet nuorra dáiddárat ja dáiddárat olggobealde Sis-Finnmárkku servet .
- Nannet ovttasbarggu Ruota ja Suoma sámedikkiiguin ja Sámirádiin dainna ulbmilin ahte gávdnat oktasaš strategiijaid ja oktasaš ruđalaš áŋgiruššamiid nanusmahttit sámi dáidda- ja kultureallima.
- Oažžut sadjái davviriikalaš sámi dáidda- ja kulturpolitihkalaš ságastallansaji – gaskal Sámedikki, SDR, Sámirádi ja našuvnnaš eiseválddiid.
- Lágidit dáiddárkonferánsa ja KulturSápmi-konferánsa juohke jagi. Dat lágiduvvo vuoruid mielde Norggas, Ruotas ja Suomas, ja SDR, Sámeráđdi ja dat golbma sámedikki barget ovttas lágidemiin. Dát ortnet galgá evaluerejuvvot dán šiehtadusáigodaga siskkobealde

Vuoigatvuodalaš dilálašvuodát:

- Nannet sámi dáidaga oassin immateriála kulturárbbis
- Čielggadit vuđolaš beliid juoigama oktavuodas, dás maiddá beassat geavahit luohtevuorkkáid ja oažžut čielggaduvvot juridihkalaš ja vuoigatvuodaide guoski beliid luđiid oktavuodas, ja maiddá árvoštallat movt sámi musihkkavuoigatvuodaid sáhtášii hálldašit.

Dáiddafágalaš dilálašvuodát/oahppo- ja gelbbolašvuodaloktema dilálašvuodát:

- Álggahit ášahusaid dutkamis, arkiivvas, oahpahasas ja gelbbolašvuodaloktemis

Sámi dáiddárat leat deatalaš oassin ja ságasteaddjin sámi servvodagas. Dát lea erenoamážit bohtán ovdan maŋnel Alta-riiduid 40 jagi dás ovdal, ja odđa buolvvaid gaskkas dat nanusmuvvá. Aŋkke ii gávdno ain oktasaš dáiddafágalaš gelbbolašvuodalokten-, arkiiva-, dutkan- ja oahpahasásahus/guovddáš ovttage dáiddasuorggis. Dása gullet visuála dáidda, luohiti, musihkka, girjjálašvuohita ja filbma, ja dat fidnojoavkkut mat daidda fágasurggiide gullet. Bealit áigot danin ovttas dánna árjjalaččat bargat, ovttas dáiddárservviiguin ja nu ávkkástallat dan gelbbolašvuoda mii sis lea.

Sámi allaskuvla, ja eará sámi oahpahas-, dutkan ja gelbbolašvuodabirrasat galget leat deatalaš oasis dán barggus. Dát bargu galgá doaimmahuvvot miehtasámi perspektiivvas.

Doaimma:

Beliin lea ovddasvástádus bargjoavkku nammadit, ja bargat viidáseappot dutkan-, gelbbolašvuodalokten- ja oahpahasáššiiiguin mat gullet iešgudetge dáiddasuorgái. Dán barggus galgá leat miehtasámi ja álgoálbmot perspektiiva. Sámi allaskuvla bovdejuvvo searvat dán bargui. Bealit ráhkadit mandáhta dán bargui.

- Čielggadit luodi ja sámi musihka ovdáneami rámmaid ja vejolašvuodaid
- Nannet organisašuvnnaid fágalaš bagadallandoaimma

- Čadahit girječállinprošeavtta dainna ulbmiliin ahte oččodit ođđa girječálliid geat čállet sámegillii. Lea deatalaš oččodit oasseváldiid buot sámi giellaguovlluin.
- Váikkuhit dasa ahte jorgalangelbbolašvuotta sámegielaide/sámegielain loktejuvvo
- Rekrutteret sámi kuratoriid, rešisevrraid jna. Ja dakko bokte sihkkarastit ahte sámi historjját mitaluvvojit rievttis ja duohta ládje
- Ovddidit filmadubbema gelbbolašvuoda

Gaskkustandilálašvuodat:

- Gaskkustandoarjja hutkás ja čalmmusteaddji sámi dáidagii
- Nannet ovttasbarggu gaskal sámi musihkkabirrasiid ja iešgudetge eksportaásahusaid ja nu ovddidit sámi musihka ja luodi riikkaidgaskasaččat.
- Márkanastit, riikkaidgaskasaččat doaimmahit ja promoteret hutkás ja čalmmusteaddji sámi dáidaga ja sámi dáiddáriid.
- Ovttasbargat festiválaiguin, kulturviesuiguin, dávvirvuorkkáiguin jna. sámi dáidaga gaskkustanoktavuodas.
- Ovttasrádiid Norgga, Ruota ja Suoma kulturrádiiguin guorahallat sámi dáidaga vejolašvuodaid riikkaidgaskasaččat.
- Hukset fierpmádagaid ja oahpásnuvvat fierpmádahkii Norwegian Arts Abroad ja sullasaš fierpmádagaide Ruotas ja Suomas, ja nu nannet sámi dáidaga ja kultuvrra gaskkusteami riikkaidgaskasaččat.
- Bargat dainna ulbmiliin ahte nannet sámi filmma ruđalaš rámmaid ja TV-ráidduid ja guhkesfilmmaid buvttadeami.

§ 2 Sisdoallu

Ovttasbargošiehtadusas gaskal Sámi dáiddárrádi ja Sámedikki leat sámi dáiddapolitiikka ulbmilat ja njuolggadusat dan várás mo bealit galget šiehtadallat ođđa sámi dáiddáršiehtadusa. Go goappašat bealit, Sámediggi ja Sámi dáiddárráđdi, leat dohkkehan ja vuolláičállán ovttasbargošiehtadusa, de sii leat soahpan daid ulbmiliid, njuolggadusaid, ovddasvástádusa ja geatnegasvuodaid mat galget gustot sámi dáiddáršiehtadusa šiehtadallamiidda juohke jagi.

Bealit leat ovttaoaivilis dasa ahte dáiddáršiehtadusas galget leat dan ortnega ekonomalaš rámmat maid bealit leat soahpan galget leat mielde juohke šiehtadusas. Bealit leat viidáseappot ovttaoaivilis das ahte šiehtadallamiin galgá leat vejolaš sihkkut ortnegiid šiehtadusas mat leat mielde dáiddáršiehtadusas. Daid oasseulbmiliid vuodul maid bealit dán dokumeantas leat mearridan sáhttet ođđa ortnegat váldot mielde šiehtadussii.

Bealit leat ovttaoaivilis das ahte šiehtadusinstituhtta maid galgá leat dakkár sadji gos oppalaš dáiddapolitiikkalaš doaibmabijut ja hástalusat ovddiduvvojit ja ságaškuššojuvvojit. Dát formaliserejuvvo gulahallančoahkkimis masa Sámediggi gohčču juohke gida. Áigumuš dainna čoahkkimiin lea ságaškuššat bušehtti guoskevaš vejolašvuodaid ja hástalusaid, ja oažžut sadjái dáiddasuorgái oktasaš ulbmiliid ja strategiijaid mat galget gustot mánga jagi ovddasguvlu.

Bealit leat ovttaoaivilis das ahte SDR.s lea dat fágalaš gelbbolašvuotta maid Sámediggi sáhtta geavahit guoskevaš áššiin go Sámedikkis lea oktavuotta instánsaiguin ja váldeorgánaiguin báikkálaš, regionála, našunála ja riikkaidgaskasaš dásis.

§ 3 Doaibmanáigi, fápmuiboahhtin, rievdadusat ja eretcealkin

Bealit lea ovttaoaivilis das ahte šiehtaduvvon ovttasbargošiehtadus čatná goappašiid beliid njealji jagi áigodahkii hávålássii. Ovttasbargošiehtadus ovddiduvvo Sámedikki dievasčoahkkimii dohkkeheapmái. Šiehtadus boahdá fápmui go bealit leat dohkkehan ja vuolláičállán šiehtadusa, gč. § 2. Gustovaš šiehtadus sáhttá rievdaduvvot go bealit sohpet dakkár rievdademiid. Dakkár rievdadusat bohtet fápmui go Sámedikki dievasčoahkkin lea dohkkehan daid. Goabbáge bealli sáhttá cealkit eret šiehtadusa uhcimusat jagi čálalaš eretcealkináigemeriin. Eretcealkin Sámedikki bealis eaktuda mearrádusa Sámedikki dievasčoahkkimis.

Maŋŋá njeallje jagi šiehtadusaígodaga vássima doaibmá dattetge ovttasbargošiehtadus dassážiigo ođđa ovttasbargošiehtadus lea šiehtadalloyuvvon ja dohkkehuvvon Sámedikkis, muđuigo goabbáge bealli cealká eret ovttasbargošiehtadus sohppojuvvon vuogi mielde.

Bealit galget guorahallat ja árvoštallat ovttasbargošiehtadusa maŋŋá 4 jagi.

§ 4 Šiehtadallanbealit

Sámediggi ja Sámi dáiddárráđdi (SDR), sámi dáiddárorganisašuvnmaid goavdeorganisašuvdna, leat šiehtadallanbealit. Sámi dáiddárráđi bealis šiehtadallá šiehtadallanlávdegoddi mas leat eanemusat golbma lahtu. Sámedikki bealis šiehtadallá šiehtadallanlávdegoddi mas leat eanemusat golbma lahtu maid Sámediggi lea nammadan. Bealit galget ovdal šiehtadallamiid diedihit guhtet guoibmáseaset geat dat leat sin šiehtadallanlávdegotti lahttun, das maiddá gii dat lea šiehtadallanjođiheaddjin. Bealit galget ovttabeallásaččat dahje ovttas nammadit áššidovdiid geat maid sáhttet oassálastit šiehtadallamiidda. Ovttabeallásaččat nammaduvvon áššedovdit leat mielde guoskevaš beali šiehtadallanlávdegottis, ja vejolaš oktasaččat nammaduvvon áššedovdit oassálastet šiehtadallančoahkkimiidda sorjjasmeahttun áššedovdin goappašiid beliid várás.

Bealit leat ovttaoaivilis ovddidit sámi dáiddapolitihka ollesámi perspektiivvas, ja dan vuodul lea áigumuš bovdet ovddasteddjiid Suoma ja Ruota sámedikkiin áicat jahkásaš šiehtadallamiid.

§ 5 Gáibádusaid ja fálaldagaid ovdanbidjan

Šiehtadallamat álggahuvvojit dainna lágiin ahte bealit oahpásmahttet guhtet guoimmiset iežaset šiehtadallanvuolggasadjái. Sámi dáiddárráđdi sádde čálalaš gáibádusa Sámediggái čuovvovaš jagi dáiddáršiehtadussii. Gáibádus sáddejuvvo Sámediggái maŋimusat borgemánu 20. b. Das galgá gáibádusa ollislaš ekonomalaš rámma ja ruđaid juogadeapmi leat ákkastuvvon, ja čilgejuvvon guđe váikkuhangaskaoamit leat evttohuvvon ja mii lea áigumuš daiguin.

Dasto sádde Sámediggi iežas rámma- ja juogadanfálaldaga Sámi dáiddárráđđái maŋimusat čakčamánu 5. b.

§ 6 Šiehtadallamiid áigeplána

Šiehtadallamat galget leat loahpahuvvon maŋimusat golgotmánu 15. b. seamma jagi.

§ 7 Sierramielalašvuohta beliid gaskkas

Jus bealit eai juvssa ovttamielalašvuohta odđa sámi dáiddáršiehtadusa ektui maŋŋá vuosttaš šiehtadallančoahkkima, dahje maŋit čoahkkimiid, de sáhttet bealit searvvahit Sámediggeráđi šiehtadallamiidda. Dat ferte dahkkojuvvot šiehtadallamiid bajimus áigerámma siskkabealde, gč. § 6.

§ 8 Šiehtadallamiid boatkaneami dahje šiehtadallanáigemeari vássima oktavuodas

Jus bealit eai juvssa ovttamielalašvuođa odđa sámi dáiddáršiehtadusa ektui maŋimusat golggotmánu 15. b., de ovddida Sámediggi ovttabeallásaččat Sámedikki dievasčoahkkimii daid doaibmabijuid ja ekonomalaš rámmaid mat galget gusto boahttevaš šiehtadusáigodahkii.

§ 9 Máksin ja ruovttoluottamáksin

75 % šiehtaduvvon doarjagis Sámi dáiddárráđđái sáhtta máksojuvvot álgogeahčín šiehtadusjagi. Loahppa 25 % máksojuvvo go doarjjaeavttut leat ollašuhthuvvon, ja doarjjaoažžu sádde máksinávžžuhusa Sámediggái. Sámediggi sáhtta gáibidit ruovttoluotta máksit vuostáiváldojuvvon doarjaga jus Sámi dáiddárráđđi ii doala áigemeari, gč. § 10, sáddet raportta ja rehketdoalu nu mo ovttasbargošiehtadus eaktuda, almmuha boasttudieđuid, doarjja ii leat geavahuvvon áigumušaid mielde dahje menddo ollu doarjja lea máksojuvvon.

§ 10 Raporteren

Šiehtadanbealli Sámi dáiddárráđđi galgá juohke jagi sáddet raportta/jahkedieđáhusa ja rehketdoalu Sámediggái das mo ruđat leat geavahuvvon. Dat galget sáddejuvvot Sámediggái maŋimusat borgemánu 31. b. Raporta galgá čájehit leat go šiehtaduvvon doaibmabijut/prošeavttat čadahuvvon šiehtadusteavstta vuodul. Raporttas galget maid juksojuvvon bohtosat evaluerejuvvot ja das galgá maid leat vejolaš erohusraporta mas čilgejuvvo manne šiehtaduvvon šiehtadus ii čadahuvvon. Raporttas galgá maid boahtit ovdan lea go, dahje man muddui lea doaibmabidju/prošeakta ovddidan dásseárvvu sohkabeliid gaskkas. Rehketdoallu ruhtageavaheamis galgá spesifiseret doaibmabijuid/prošeavttaid mielde ja dat galgá leat mielddusin raportii. Rehketdoalu galgá registrerejuvvon dahje stáhtaautoriserejuvvon revisor leat revideren.

Lassin bajábealde namuhuvvon standárdašiehtadussii reporterema ja rehketdoalu birra sáhttet bealit šiehtadallamiid bokte soahpat eanet doarjja-, reporteren- ja rehketdoalloeavttuid. Sámediggi ja Riikarevišuvdna sáhttat dárkkistit ahte dáiddáršiehtadusa ruđat geavahuvvojit eavttuid vuodul.

§ 11 Beavdegirji

Beliid šiehtadallamiin galgá čállojuvvot beavdegirji. Beavdegirjgis galgá boahtit ovdan geat dat leat šiehtadan beliid ovddas ja goas. Viidáseappot galgá beavdegirjgis boahtit ovdan

šiehtaduvvon šiehtadus, vejolaš sierramielalašvuodát ja vejolaš beavdegirjelasáhusat. Šiehtadanbeavdegirji lea dohkkehuvvon go bealit dan leat vuolláičállán.

§ 12 Dáiddáršiehtadusa dohkkeheapmi

Sámediggeráđdi bidjá šiehtaduvvon dáiddáršiehtadusa ovdan Sámedikki dievasčoahkkimii.

§ 13 Fápmuiboahtin ja bistu

Šiehtadallojuvvon ovttasbargošiehtadus boahtá fápmui čakčamánu 1. b. 2020, ja gusto dassážiigo ođđa šiehtadus šiehtaduvvo.